

erklære Indfødsretten for en nødvendig Betingelse for Valgret og Valgbarhed. Der gives ingen anden Betydning af Indfødsret, saaledes som den engang eksisterer her i Landet, end den, som grundes paa at være født i Kongens Stater, og det blev ogsaa under Forhandlingerne af denne Gjenstand udtrykkelig erkjendt, at derved menes den gamle hidtil i Lovene hjemlede Indfødsret. Deraf er det altsaa en nødvendig Folge, at der mellem de forskjellige Bestanddele af Staten er et Forhold, hvorefter den, der er født i den ene Deel affamme, ogsaa skal antages at have hjemme i den anden, altsaa være i et Fødselsforhold, som giver Afgang til statsborgerlige Rettigheder. Det er saaledes fra mange Sider klart, at naar Danmark blev løst fra sit Forhold til de øvrige Statsdele, vilde det aldeles ikke længere have nogen Subsistens, men de vigtigste Forhold i Staten vilde da være ubestemte. Den ærede Taler, som jeg før nævnte, har ogsaa sagt, at uagtet den historiske Gang, som ligger til Grund for det Forbehold, hvormed Grundloven blev vedtagen, vidner om, at der ikke deraf kan udledes nogen juridisk Ret for Kongen, eller nogen juridisk Forpligtelse for Folket, til at erkjende, at Kongen kunde give de Bestemmelser, som vedkomme Fællesforfatningen uden Vedtagelse af Rigsdagen, saa er der dog en stor moralsk Forpligtelse for Folket til at gaae ind paa, hvad der fører til en saadan Fællesforfatning. Jeg anseer det for ikke meget vigtigt at undersøge det Spørgsmaal, om her er en moralsk eller en juridisk Forpligtelse; jeg troer, at i Forhold som det her omtalte, i Forhold mellem Konge og Folk, navnlig naar der er Spørgsmaal om, enten at danne en ny Forfatning, eller at omdanne og supplere en Forfatning, som har saadanne Huller, at den behøver et Supplement, da er den Forskiel, som man ved andre Leiligheder holder fast paa, mellem det Moralske og det Juridiske, kun af liden Betydning, og altsaa, naar man erkjender en moralsk Forpligtelse, saa antager jeg

det for ligesaa godt, som man erkjendte en juridisk, men jeg vil endogsaa sige, at der ikke engang her saa meget er Tale om moralsk Forpligtelse, navnlig naar moralsk tages i den strengeste Forstand, som hidledet af visse almindelige Moralløve. Her er egentlig en politisk Nødvendighed, som man dog ogsaa meget godt kunde kalde en moralsk, og som begrundes ved, hvad der indlyser af den sunde Opfatning af Forholdene, og som altsaa tilsiges den forstandige, alvorlige Omsorg for egen og Medborgeres Vel. Dersom man indrømmer, at det ved slige Forfatninger er fordret, at man skal gaae ind paa det, der er fornødent, for at faae en Fællesforfatning istand, saa er det mig ligesaa kraftigt, som om man sagde, der eksisterede en juridisk Forpligtelse, i hvilket Udtryk jeg virkelig, naar det anvendes paa et Forhold som dette, næsten ikke kunde finde nogen bestemt Betydning. Men, uagtet den Ret, som saaledes Kongen har forbeholdt sig ved Vedtagelsen af Grundloven, saa har dog Kongen og hans Regjering fundet, at Grundloven burde forelægges Rigsdagen paa den i § 100 foreskrevne Maade; thi Rigsdagen maatte være beføiet til at sentere over den særlige Grundlov, men den maa dog derved finde sig bunden ved det Forhold, hvori denne særlige Grundlov staaer og nødvendigviis maa staae til den fælles Grundlov; thi saalidet som en særlig Grundlov kunde gives, som ikke stemte overeens med den fælles Grundlov, saalidet kunde en fælles Grundlov gives, som kom i Strid med den særlige Grundlov. Der er en Nødvendighed fra begge Sider til at give efter, og det bliver i Grunden en Nødvendighed at give efter, som man skylder sig selv. Her er Tale om at gjøre, hvad der stemmer overeens med Guds eget Lary; det, troer jeg, er den Grund, hvorpaa vi endnu, uagtet al den Uovereensstemmelse, der har vilst sig, kan bygge noget Haab om, at det Formaal, for hvilket vi ere sammenkaldte, ikke aldeles vil mislykkes.